

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитеті

Жинақтау және есеп беру департаменті

Қазақстан Республикасының сақтандыру секторының 2012 жылғы I маусымдағы ағымдағы жағдайы

Көлемі: 7 бет

Кесте саны: 10

Графиктер саны: 4

Кезеңділігі: ай сайын жаңаланады

2012 жыл

МАЗМҰНЫ

I. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ САҚТАНДЫРУ НАРЫҒЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

1-кесте. Қазақстан Республикасының сақтандыру нарығының құрылымы

II. ҚР САҚТАНДЫРУ (ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ) ҰЙЫМДАРЫНЫҢ АКТИВТЕРІ

2-кесте. ҚР Сақтандыру секторының жиынтық активтерінің құрылымы.

3-кесте. ҚР сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының инвестициялық портфелінің құрылымы

III. ҚР САҚТАНДЫРУ (ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ) ҰЙЫМДАРЫНЫҢ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ ЖӘНЕ КАПИТАЛЫ

3-кесте. ҚР сақтандыру секторының жиынтық міндеттемелерінің құрылымы

1-график. Активтердің, меншікті капиталдың және сақтандыру резервтерінің динамикасы

IV. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫ

4-кесте. Сақтандыру сыйлықақыларының түсімі.

5-кесте. Сақтандыру салалары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының түсімі.

2-график. «Өмірді сақтандыру» саласы бойынша сақтандыру сыйлықақылары түсімдерінің құрылымы.

3-график. «Жалпы сақтандыру» саласы бойынша келіп түскен сақтандыру сыйлықақыларының құрылымы.

V. ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ

6-кесте. Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының құрылымы.

4-график. Елдер бойынша қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының құрылымы

VI. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІ

7-кесте. Сақтандыру төлемдерінің құрылымы.

VII. САҚТАНДЫРУ (ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ) ҰЙЫМДАРЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ ТИІМДІЛІГІ, ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ РӨЛІ.

8-кесте. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының кірістері мен шығыстары

9-кесте. Сақтандыру секторының макроэкономикалық көрсеткіштері

10-кесте. Сақтандыру секторының шоғырлануы

I. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ САҚТАНДЫРУ НАРЫҒЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

1-кесте. Қазақстан Республикасының сақтандыру нарығының құрылымы

Сақтандыру секторының институционалдық құрылымы	1.06.11	1.06.12
Сақтандыру ұйымдарының саны	38	36
Өмірді сақтандыру бойынша	7	7
Сақтандыру брокерлерінің саны	14	13
Актуарийлердің саны	79	81
«Сақтандыру төлемдеріне кепілдік беру қоры» АҚ-ның қатысушысы болып табылатын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының саны	27	32
Капиталында шетелдік қатысушылар бар сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары (тоқсандық деректер)	10	8

II. ҚР САҚТАНДЫРУ (ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ) ҰЙЫМДАРЫНЫҢ АКТИВТЕРІ

2-кесте. ҚР Сақтандыру секторының жиынтық активтерінің құрылымы.

Активтер	1.06.11		1.06.12		Өсімі, %-бен
	млн. теңге	жиынтығында %-бен	млн. теңге	жиынтығында %-бен	
Ақша	23 118,3	6,4	16 236,8	3,9	-29,8
Орналастырылған салымдар	79 080,7	21,9	100 313,6	24,0	26,8
Бағалы қағаздар	173 471,9	48,1	204 176,8	48,9	17,7
"Кері РЕПО" операциясы	5 855,2	1,6	5 213,5	1,2	-11,0
Сақтанушылар мен делдалдардан алынатын сақтандыру сыйлықтар	16 751,8	4,6	19 184,0	4,6	14,5
Негізгі қаражат	6 718,9	1,9	8 388,0	2,0	24,8
Қайта сақтандыру активтері	38 802,1	10,7	40 654,1	9,7	4,8
Өзге дебиторлық берешек	10 243,9	2,8	14 633,0	3,6	42,8
Басқа активтер	6 934,6	2,0	8 325,7	2,1	20,1
Активтердің жиынтығы	360 977,4	100,0	417 125,5	100,0	15,6

III. ҚР САҚТАНДЫРУ (ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ) ҰЙЫМДАРЫНЫҢ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ ЖӘНЕ КАПИТАЛЫ

3-кесте. ҚР сақтандыру секторының жиынтық міндеттемелерінің құрылымы

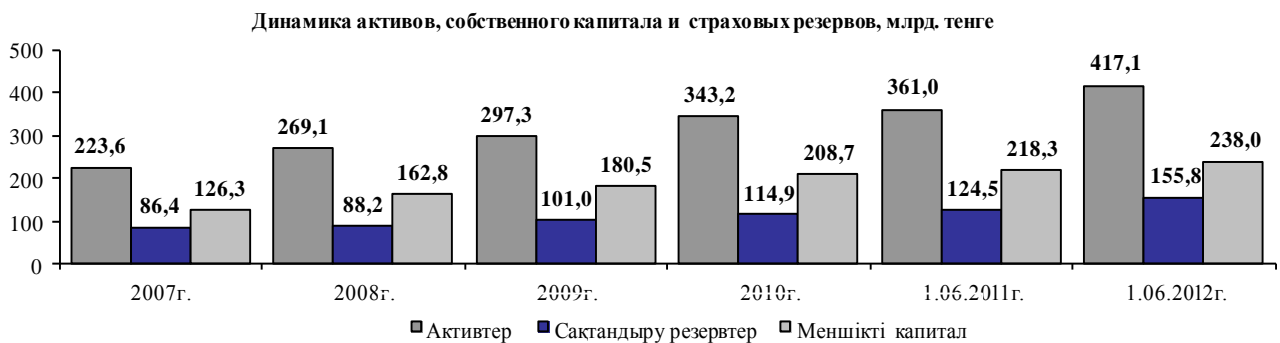
Міндеттеме	1.06.11		1.06.12		Өсімі, %-бен
	млн. теңге	жиынтығында %-бен	млн. теңге	жиынтығында %-бен	
Резервтер	124 482,5	87,2	155 775,7	86,9	25,1
Алынған заемдар	0,0	0,0	4 347,8	2,4	-
Қайта сақтандырушылармен есеп айырысу	11 494,8	8,1	9 657,0	5,4	-16,0
Сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметі бойынша делдалдармен есеп айырысу	733,9	0,5	1 150,2	0,6	56,7
Сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша төленетін шоттар	1 404,6	1,0	987,3	0,6	-29,7

Басқа кредиторлық берешек	1 734,5	1,2	2 256,1	1,3	30,1
Басқа міндеттеме	2 817,5	2,0	4 997,1	2,8	77,4
Міндеттемелердің жиынтығы	142 667,8	100,0	179 171,2	100,0	25,6
Меншікті капитал (баланс бойынша)	218 309,6	-	237 954,3	-	9,0

2012 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының міндеттемелер сомасы 179 171,2 млн. теңге болды, бұл өткен жылдың ұқсас күнінен 25,6%-ға артық.

Есепті күні сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары қолданыстағы сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша қабылданған міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету үшін құрған сақтандыру резервтерінің көлемі 155 775,7 млн. теңге болды, бұл 2011 жылғы 1 маусымдағы құрылған резервтер көлемінен 25,1% артық.

1-график. Активтердің, меншікті капиталдың және сақтандыру резервтерінің динамикасы

IV. САҚТАНДЫРУ СЫЙЛЫҚАҚЫЛАРЫ

4-кесте. Сақтандыру сыйлықақыларының түсімі

(сома қайта сақтандыру шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақыларын есептен шығарып көрсетілген)

Сақтандыру сыйлықақыларының түсімі	1.06.11		1.06.12		Өсімі, %-бен
	млн. теңге	жиынтығында %-бен	млн. теңге	жиынтығында %-бен	
Барлығы, оның ішінде:	69 848,7	100,0	83 045,3	100,0	18,9
Міндетті сақтандыру бойынша, оның ішінде:	15 511,8	22,2	15 215,4	18,3	-1,9
көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі	10 407,7	67,1	11 087,1	72,9	6,5
тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігі	466,8	3,0	502,0	3,3	7,5
қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқару кезінде оны жазатайым жағдайлардан сақтандыру	4 045,7	26,1	3 012,5	19,8	-25,5
өзге міндетті сақтандыру сыныптары	591,6	3,8	613,8	4,0	3,8
Ерікті жеке сақтандыру бойынша, оның ішінде:	20 448,1	29,3	35 751,9	43,1	74,8
өмірді сақтандыру	856,5	4,2	4 698,2	13,2	в 5,5 раза
аннуитеттік сақтандыру	7 955,5	38,9	13 598,2	38,0	70,9
жазатайым жағдайлардан сақтандыру	3 857,4	18,9	7 109,5	19,9	84,3
ауырған жағдайдан сақтандыру	7 778,7	38,0	10 346,0	28,9	33,0
Ерікті мүлiктік сақтандыру бойынша, оның ішінде:	33 888,8	48,5	32 078,0	38,6	-5,3

V. ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ

6-кесте. Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының құрылымы

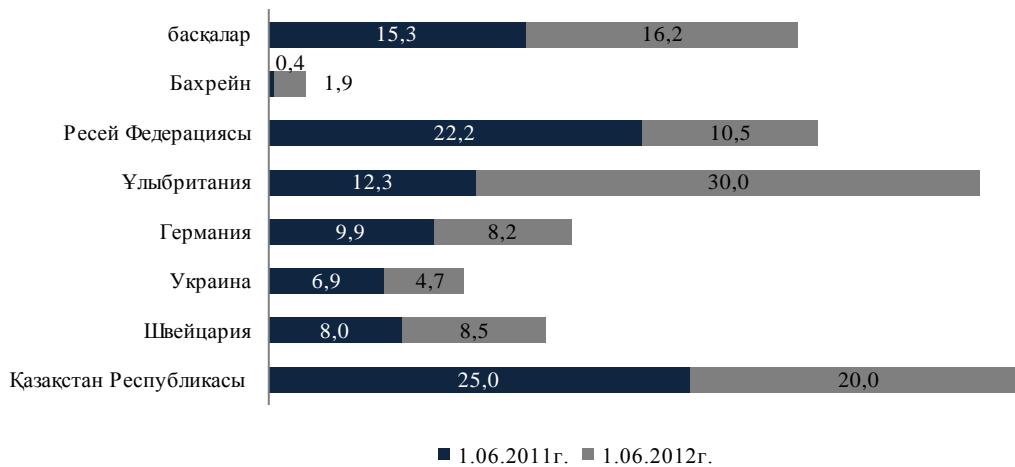
Сақтандыру сыйлықақылары	1.06.11		1.06.12		Өсімі, %-бен
	млн. теңге	%-бен *	млн. теңге	%-бен *	
Барлығы қайта сақтандыруға берілді, оның ішінде:	31 271,5	44,8	25 143,1	30,3	-19,6
резиденттерге	23 447,2	33,6	20 112,6	24,2	-14,2
резидент еместерге	7 824,3	11,2	5 030,5	6,1	-35,7
Барлығы резидент еместерден қайта сақтандыруға қабылданды	4 169,6	6,0	5 621,5	6,8	34,8

* Тікелей сақтандыру шарттарына пайызбен

Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 25 143,1 млн. теңге болды немесе сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық көлемінің 30,3%-н құрады. Бұл ретте Қазақстан Республикасының резидент еместеріне қайта сақтандыруға сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық көлемінің 24,2%-ы берілді.

Қайта сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары қабылдаған сақтандыру сыйлықақыларының жалпы сомасы 11 024,2 млн. теңге болады. Бұл ретте Қазақстан Республикасының резидент еместерінен қайта сақтандыруға алынған сақтандыру сыйлықақыларының сомасы 5 621,5 млн. теңге болады.

4-график. Елдер бойынша қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының құрылымы, %

VI. САҚТАНДЫРУ ТӨЛЕМДЕРІ

7-кесте. Сақтандыру төлемдерінің құрылымы

Сақтандыру төлемдері	1.06.11		1.06.12		Өсімі, %-бен
	млн. теңге	жиынтығында %-бен	млн. теңге	жиынтығында %-бен	
Барлығы, оның ішінде:	14 106,2	100,0	23 691,6	100,0	68,0
Міндетті сақтандыру бойынша, оның ішінде:	4 731,9	33,5	6 126,0	25,9	29,5
көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі	2 537,2	53,6	3 414,5	55,7	34,6
тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігі	6,3	0,1	4,4	0,1	-30,2
қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқару кезінде оны жазатайым жағдайлардан сақтандыру	2 083,3	44,0	2 542,2	41,5	22,0

1.06.2012ж. жағдай бойынша Қазақстан Республикасының сақтандыру секторының ағымдағы жағдайы

Басқа міндетті сақтандыру сыныптары	105,1	2,3	164,9	2,7	56,8
Ерікті жеке сақтандыру бойынша, оның ішінде:	7 007,0	49,7	13 570,9	57,3	93,7
өмірді сақтандыру	105,5	1,5	127,7	0,9	21,0
аннуитеттік сақтандыру	3 751,7	53,5	10 014,8	73,8	в 2,7 раза
жазатайым жағдайлардан сақтандыру	153,2	2,2	157,6	1,2	3,0
ауырған жағдайдан сақтандыру	2 996,6	42,8	3 270,8	24,1	9,1
Ерікті мүлдік сақтандыру бойынша, оның ішінде:	2 367,3	16,8	3 994,7	16,8	68,7
автомобиль көлігін сақтандыру	518,0	21,9	592,0	14,8	14,3
автомобиль, әуе, теміржол, су көлігін сақтандыруды және жүктерді сақтандыруды қоспағанда, мүлдік сақтандыру	814,2	34,4	2 657,2	66,5	в 3,3 раза
автомобиль, әуе, су көлігі иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін қоспағанда, азаматтық-құқықтық жауапкершілікті сақтандыру	300,8	12,7	426,6	10,7	41,8
өзге де қаржы шығындарынан сақтандыру	86,9	3,7	19,6	0,5	-77,4
өзге ерікті мүлдік сақтандыру сыныптары	647,4	27,3	299,3	7,5	-53,8

*сома қайта сақтандыру шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақыларын есептен шығарып көрсетілген

VII. САҚТАНДЫРУ (ҚАЙТА САҚТАНДЫРУ) ҰЙЫМДАРЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ ТИІМДІЛІГІ, ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ РӨЛІ

8-кесте. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының кірістері мен шығыстары

Табыс/Шығын	1.06.11		1.06.12		Өсімі, %-бен
	млн. теңге	жиынтығында %-бен	млн. теңге	жиынтығында %-бен	
Сақтандыру қызметінің кірістері	42 490,8	81,7	60 927,3	86,8	43,4
Инвестициялық қызметтің кірістері	9 094,9	17,5	8 886,3	12,7	-2,3
Басқа қызмет кірістері	443,3	0,9	383,3	0,5	-13,5
Кірістердің жиынтығы	52 029,0	100,0	70 196,8	100,0	34,9
Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру бойынша таза шығыстар	12 447,4	33,9	22 119,3	38,4	77,7
Басқа шығыстар	24 261,4	66,1	35 500,6	61,6	46,3
Шығыстардың жиынтығы	36 708,8	100,0	57 619,9	100,0	57,0
Табыс салығын төлегенге дейінгі таза кіріс (шығын)	15 320,3	-	12 576,9	-	-17,9
Корпоративтік табыс салығын төлеу бойынша шығыстар	1 922,9	-	1 680,2	-	-12,6
Салықтарды төлегеннен кейінгі таза пайда (шығын) жиынтығы	13 397,4	-	10 896,8	-	-18,7
ROA	9,0	-	6,4	-	-
ROE	15,2	-	11,1	-	-

9-кесте. Сақтандыру секторының макроэкономикалық көрсеткіштері

Сақтандыру секторының негізгі көрсеткіштері	1.06.2011ж.	1.06.2012ж.
ЖІӨ, млрд. теңгемен	23 780,9	31 297 ³
Сақтандыру сыйлықақыларының ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	0,29	0,26 ⁴
Меншікті капиталдың ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	0,92	0,76
Активтердің ЖІӨ-ге қатынасы, %-бен	1,52	1,33
Сақтандыру сыйлықақыларының жан басына шаққандағы қатынасы, теңгемен	4 314,4	4 955,8

10-кесте. Сақтандыру секторының шоғырлануы

Сақтандыру нарығындағы жиынтық көрсеткіштердің үлесі, %	1.06.2011ж.	1.06.2012ж.
Бес ірі сақтандыру компаниясының сақтандыру сыйлықақылары	39,8	33,9
Он ірі сақтандыру компаниясының сақтандыру сыйлықақылары	53,1	53,5
Бес ірі сақтандыру компаниясының сақтандыру төлемдері	30,7	26,2
Он ірі сақтандыру компаниясының сақтандыру төлемдері	48,7	49,2
Бес ірі сақтандыру компаниясының активтері	52,8	51,6
Бес ірі сақтандыру компаниясының меншікті капиталы	61,9	62,8

Қаралып отырған кезеңде сақтандыру нарығының сақтандыру сыйлықақылары мен сақтандыру төлемдері бойынша шоғырлану деңгейінің төмендегені байқалады. 5 ірі сақтандыру компаниясының үлесіне 33,9% сақтандыру сыйлықақылары және 26,2% сақтандыру төлемдері тиесілі болды. Бес сақтандыру компаниясының сақтандыру нарығының жиынтық активтеріндегі үлесі 51,6% болды.

³ – деректер ҚР Экономикалық даму және сауда министрлігінің ресми сайтынан алынды (Үкіметтің 2008 жылғы 26 тамыздағы отырысында (Үкімет отырысының 26.08.2008 жылғы №32 хаттамасы) мақұлданған Қазақстан Республикасының 2009–2013 жылдары әлеуметтік экономикалық дамуы және бюджеттік параметрлерінің болжамындағы өзгерістерге сәйкес)

⁴ – 2012 жылғы қаңтар-мамыр қабылданған сақтандыру сыйлықақылары.

⁵ – Қазақстан Республикасының статистика жөніндегі агенттігінің деректері бойынша ҚР халқының саны 01.05.2012 ж. 16 757 039 адамды құрайды.